

(המשך מעמוד 67)

ישראליות. בפיליפינים היה גובה מהגערות התמימות 500 דולר תוך הבטחה שתמורת סכום זה יסדר להן רישיון עבודה וויזה. הגערות מימנו מכיסן כרטיסי-טיסה, באו לארץ בתיקוה לפגוש את אותו בחור בשדה-התעופה, אך נוכחו לדעת שאיש לא המתין להן. אותן נערות מצאו עבודה בעזרת חבריהן הפיליפיניים והתאגידים, שעובדים במסעדות ובתי-מלון בארץ.

על השאלה מדוע — רוב עוזרות הבית הן מהפיליפינים, משיב מר יוסף טוב ממישרד הפנים: „הפיליפיניות אינן זקוקות לאשרת כניסה לישראל (ויזה), וקל להכניס אותן כתיירות, ולהשאיר אותן לאחר-מכן בארץ. הפיליפיניות יותר פתוחות לעזוב את ביתן ולחיות במקומות אחרים, בתנאי חיים טובים יותר. המישור מעת והתברבות של אותן פיליפיניות קוסי מים לישראליות רבות.”

לטאו שוומפס התאגידית גירסה מ" שלה: „הפיליפיניות” היא אומרת „מוכר

עבודה זול. להן חשובה העבודה, ולא סוג העבודה.”

„לקחתי לה

את הפספורט”

כמה עולה עזרת פיליפינית למישהי פחה הישראלית? המחיר הוא כ-300 דולר לחודש בחוזה לשנתיים ימים, ור תשלום עבור כרטיס-טיסה הלוך וחזור מהפיליפינים, שמחירו 1000 דולר. המחיר משתנה כאשר מוצאים את הפיליפינית בארץ — מחיר עבודתה הוא אז 400 דולר בחודש. בזמן האחרון האמירו ה מחירים ביגול שמועה שמישרד-הפנים לא יאשר כניסתן של פיליפיניות נוספות.

מספרת אחת מנשות החברה ה תה-אביבית, שמעסיקה זה כשנה עוזרת פיליפינית:

התיישתי כליל מעוזרות-הבית הישראיות, שאצלן מילה זאת לא מילה הן

כיפה, קניות, פגישות עם פיליפיניות אחרות, ביקורים אצל חברים העובדים בבתי-המלון שבעיר, ואפילו פגישות עם ישראלים שהן מכירות בעזרת חברים בבתי-המלון.

מספרת טאו שוומפס התאגידית: „רוב הבחורות הפיליפיניות מעדיפות לעבוד גם ביום החופשי שלהן, כדי לאסוף כמה שיותר כסף. חברה שלי עובדת ביום א' הפנוי, בשני בתים, בעבודות ניקיון, וב ערב עובדת בשטיפת כלים באחת המיס עדות בעיר, וחוזרת למחרת לבית מעבי ידיעה כדי להתחיל את שבוע העבודה.”

רות הבית הפיליפינית מבית מעבידיהם, כאשר מישפחה אחרת מפתה אותן בתש לום גבוה יותר, או כאשר העוזרת אינה מרוצה מבעלי-הבית.

מספר יעקב לוי, שחי עם טאו שוומפס: „חברים ביקשו ממני שבועות הקשרים שלי אסדר להם עזרת פיליפינית. מצאתי להם אחת כזו, וכעבור זמן-מה התלונן לפני אותו חבר שהעוזרת ברחה מהבית. כשפגשתי אותה באחד ממיפגשי הפיליפי ניים שאלתי אותה לסיבת בריחתה. היא השיבה לי שבעלה-הבית, נשוי ואב לילדים, נעל אותה בחדרה וביקש ממנה שירותים נוספים, שאינם שירותי-בית, ולכן ברחתה.”

על כך שאין המדינה מוכנה לספק רשויות-עבודה לפיליפיניות, מתרעמת אשה אחרת, אשה שמעסיקה עוזרת כזו: „מדוע שהמדינה לא תעניק רשויות עבודה כדי שהן תוכלנה לעבוד כאן ב שיקט? הרי בכך שהן נמצאות כאן באופן בלתי-חוקי מעלה המדינה עצמה את מחיר עבודתן וגורמת להן להיות מיצרר נזיר. הפיליפיניות גורמות למילחמת-מחירים פרועה בשוק. הנשים הישראליות חייבות להתארגן כדי לאפשר לאותן פיליפיניות לעבוד כאן באופן חוקי.”

„מדינה

של אדונים”

את בעיית העסקת הפיליפיניות מס ביר מר יונגסטר משרות התעסוקה: „רוב הפיליפיניות מועסקות בארץ בניגוד לחוק. רק במיקרים בודדים אנחנו מרשים העסקת עובד פיליפיני, וזה כאשר מצבו הגופני של המעביד אינו מאפשר לו לשרת את עצמו, והוא נתון להשגחה מתמדת, ולא נתאפשר לו בארץ למצוא את ה עובד המתאים. במיקרה כזה אנחנו מרשים להביא בחור פיליפיני שיעזור לו.”

„בעיית הפיליפינים נתונה בידי מישרד הפנים. אנחנו מתנגדים להבאת אנשים אשר אינם בעלי-מיקצוע ארצה. בעלי מיקצוע מובהקים החסרים בארץ זוכים לאישור, והחכמה היא לעובדים בחיפוש נפט, בתי-מלון ותעשיות-יצוא. אנחנו מתנגדים לעזרות הפיליפיניות מכיוון שקיים ניצול לא סמפאטי מצד המעסיקים, מחייבים את העובדות לשרתם 24 שעות בי יממה, בלי שהן תוכלנה להתלונן. העובד או העובדות נתון לחסדו של ה מעסיק והוא הופך למעשה לעבד או ל שיפחה.”

„מדינת-ישראל אינה מרשה להביא חס ריי-מיקצוע לארץ, מתוך הנחה שבעלי מיקצוע יודע לדרוש את שלו, ולא יהיה מנוצל. חסר-המיקצוע אינו יודע ואינו יכול להתנגד. איננו רוצים להפוך את מדינת-ישראל למדינה של אדונים, גרמניה ושווייץ, למשל, בניגוד לישראל, התירו יבוא פועלים בלתי-מיקצועיים, והם יצרו שיכבת אוכלוסיה חדשה, שבמשך הזמן הפכה לבעיה חברתית כואבת.”

על האמצעים הננקטים על-ידי מישר רד-הפנים נגד הפיליפיניות העובדות שלא כחוק, מספר יוסף טוב: „האמצעים הננקטים על ידינו הם בעיקר בתחום ההסברה. אנחנו מסבירים למעסיקים ש כדאי שיפנו אלינו בבקשה לקבל היתרי עבודה, אם יש הצדקה להעסקן. למי ש מעסיק פיליפיניות שלא כחוק, הבטחנו שלא ננקוט באמצעים, אם הן תעזבנה את הארץ.”

במיקרים שמישרד-הפנים יגלה ויאתר אותם בדרכים שלו, יהיה צפוי המעביד להעמדה לדין. לגבי הפיליפיניות הנמצאות כבר בארץ, לא ננקוט פעילות אלי מות, חלילה. אני לא אביא שוטרים לסביון ולא אוציא את הבנות מן הבתים. אנחנו מדינה דמוקרטית וחופשית, ולא ננקוט במעשי אלימות, כמו כניסה פתאומית ל בתים. בכל זאת, נעשה הכל כדי לאתר את העובדות הפיליפיניות הנמצאות ב ארץ בניגוד לחוק, ונטפל בנושא בכל חומרת-הדין.”

פיליפינית. לאחר שראיתי כאלה אצל חברות.

קניתי עבודה את כרטיס-הטיסה הלוך-ושוב, ועליידי קשרים עם עזרת של חב רתי, שכתבה לה לבוא, היא הגיעה אלי. רציתי שקס לשנתיים ותמורתו הייתי מוכנה לשלם את המחיר, ולא התבדיתי. יש לי בטחון שהעזרת לא תעזוב אותי, כי לקחתי ממנה את הפספורט. העזרת שלי היא חסכונית מאוד מכיוון שבאה מכפר עני מאוד. היא כימעט ולא אוכלת כלום. כשהיא מסיימת את עבודתה בערב היא עולה לחדרה ומשחקת בקלפים כימעט עד הבוקר.

עד כאן דיברי אותה אשת-החברה. לעומתה מספרת אישה אחרת על קשיי הסתגלותה לעזרת הפיליפינית. היא אר מרת: „לא כל-כך קל לחיות איתן. אסור לשכוח שהן באות מעולם אחר לגמרי, התרבות שלהן מאוד ירודה. העזרת שלי, למשל, איננה יודעת קרוא וכתוב. האופי

שכחו לקחת לסיוע, הבילוי החברתי היחיד כימעט של הפיליפיניות הוא המיפגשים בין ובין עצמן. אחדות מהן קשרו קשר עם עובדים פיליפיניים בשדות-התעופה בנגב, ובבתי המלון בתל-אביב.

שלה קשה — אם אני מעירה לה, היא מיד עושה פרצוף של תישעה באב ור משחקת איתי „ברוגז” במשך ימים רבים. כשהגיעה אלי היא אכלה בידים, ואני לימדתי אותה לאכול בעזרת סכין ומזלג.”

שירותים

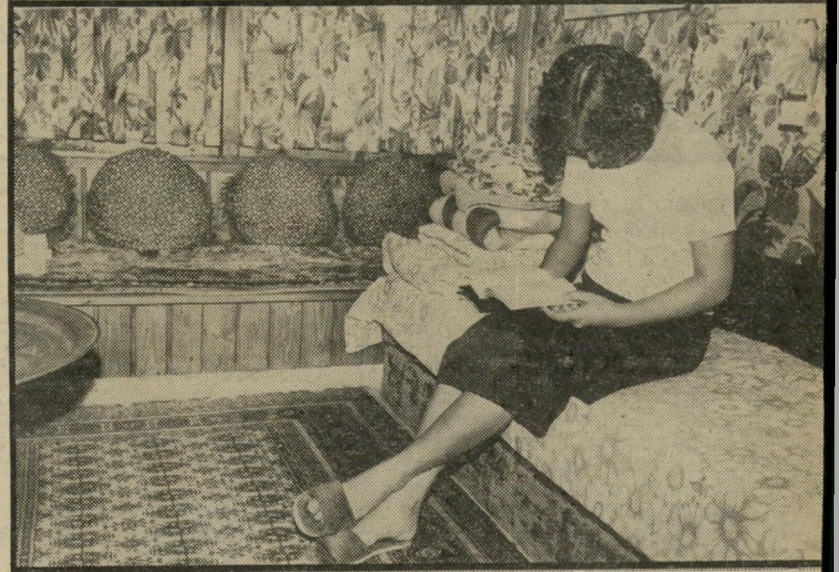
נוספים

אשה אחרת, הרוצה בעלולם שמה, מודעת: „אני יודעת שהעזרת ה פיליפינית שלי יכולה לעזוב מחר, אבל למרות זאת אני מתנגדת לכך שמישפחות אחרות לוקחות מהן את הפספורט. אני נותנת לפיליפינית שלי יחס טוב והרגשה שביתת הוא ביתה, כדי שלא תקום ותעזוב יום אחד. אני יודעת שיש מישפחות שמנצלות את העזרות ניצול מחפיר, ור מתייחסות אליהן כאל שפחות. אני, למי של, לא נותנת לה לערוך קניות, והיא עובדת אצלי בשעות מוגדרות.”

„אני לא רוצה לחשוף אותה, כי מיד יגידו שאני סנובית. האמת היא שאני אשה עובדת בשעות לא מקובלות ונעי דרת מהבית בלילות, ולכן בחורה כזאת היא ברכה גדולה בשבילי ובשביל ה ילדים. לפעמים אני מרשה לה להביא חברות לישון. היא אצלי חלק מהמישפחה, ובחגים, כשאנחנו נוסעים, אנחנו לוקחים אותה איתנו. לקחתי אותה אף לבית כנסת, כדי שתדע היכן היא חיה.”

הבחורות הפיליפיניות מקבלות בבית מעבידיהם חדר פרטי בתוך הדירה. הן עובדות שישיה ימים בשבוע והיום הרא שון הוא בדרך כלל היום החופשי. מסתבר שלפיליפיניות חיי-החברה בארץ, הן מב לות בדרך כלל ביגן לבין עצמן. הבילוי כולל ביקור ביום ראשון בבוקר בכנסיות

מכאש קבוצתי של עוזרות פיליפיניות ביום שישי אחר הצהריים בגינת ה שכונה. הפיליפיניות מטפלות בילדים, ואפילו את הכלב לא

חדר פרטי העוזרות הפיליפיניות הצעירה יושבת על המיטה בחדרה הפרטי. את שעות הפנאי מבלות הפיליפיניות בחדרן כשהן צופות בטלוויזיה, או משחקות קלפים עם עצמן. הפיליפיניות אינן מעזות לבלות בסאלון.

באות מתי שהן רוצות והולכות כשמתחשק להן, מריקות את קופסות התכשיטים ומפי לות את השטיח דרך החלון, ואוספות אותו אחר-כך אל ביתן. הן לא מסוגלות לענות לסלפון, ביום שיש הן לא מדליקות חשמל, מתיישבות עם החברות שלי ב סלון, ומעלות כל יום שני וחמישי את המחיר עבור מינימום של עבודה. נימאס לי מכל זה והתחלתי להשיג לי עזרת

נות לעבוד בכל עבודה שתיתני להן. הן מוכנות לעשות כל שירות שתבקשי מהן. הבחורות התאגידיות, לעומת זאת, אינן מוכנות לכך. הן דורשות חווה עבודה בו מסוכם, שאם התפקיד הוא בישול, למשל לא ידרשו מהן לשטוף רצפות תמורת אותו סכום. רמת העבודה של התאגידיות גבוהה יותר והן מבכרות לעבוד במי עדות ובתי-מלון. הפיליפיניות הן כוח